

"Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai desztinációk népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban"

Visegrád Alap no. 22130195.

A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül. Az alap küldetése, hogy előmozdítsa a fenntartható regionális együttműködés ötleteit Közép-Európában.

Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai célpontok népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban.

Regionális kutatási jelentés: a Budapest környéke turisztikai térség

Dr. Szalai Katalin és Dr. Rátz Tamara

Kodolányi János Egyetem

Fenntartható Gazdaság Intézet

Magyarország

Budapest, 2022

Visegrádi Alap no. 22130195.

**A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya
társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül.**

"Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai desztinációk népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban"

Visegrád Alap no. 22130195.

A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül. Az alap küldetése, hogy előmozdítsa a fenntartható regionális együttműködés ötleteit Közép-Európában.

Tartalomjegyzék

A projekt bemutatása.....	3
Kutatási módszertan.....	4
A minta jellemzői.....	5
A Budapest környéke turisztikai térség kulturális örökségének és turisztikai hasznosítási lehetőségeinek megítélése.....	6
Következtetések	17
Ábrák listája	18
Táblázatok listája.....	19

"Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai desztinációk népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban"

Visegrád Alap no. 22130195.

A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül. Az alap küldetése, hogy előmozdítsa a fenntartható regionális együttműködés ötleteit Közép-Európában.

A projekt bemutatása

Az "Együttműködés a kulturális és örökségi turisztikai célpontok népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban" projekt a Visegrádi Alap 22130195. számú támogatása keretében került megvalósításra. A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül.

A projektben részt vevő partnerek a következők:

- University of Bielsko-Biala (Lengyelország) – projektkoordinátor,
- Lviv Polytechnic National University (Ukrajna) – projektpartner,
- Kodolányi János Egyetem (Magyarország) – projektpartner,
- VŠB - Technical University of Ostrava (Cseh Köztársaság) – projektpartner,
- Alexander Dubček University of Trenčín (Szlovákia) – projektpartner.

A fenti egyetemek projektrésztvevői a következők voltak:

- Dr. Honorata Howaniec, Dr. Irena Dudzik-Lewicka és Dr. Eng. Aneta Madyda (Lengyelország)
- Oleh Karyy professzor, Ihor Kulyniak docens és Solomiya Ohinok docens (Ukrajna)
- Dr. Rátz Tamara és Dr. Szalai Katalin (Magyarország)
- Dr. MBA Hana Štverková, Dr. Petra Horváthová és Dr. Lenka Heczková (Cseh Köztársaság)
- Dr. Karol Krajčo, Dr. Andrej Poruban és Dr. Martina Jakubčinová (Szlovákia)

A projekt célja a V4-országok és Ukrajna desztinációi történelmi és kulturális örökségének kutatása és népszerűsítése, valamint annak bemutatása volt, hogy az örökségértékek hogyan építhetők be a régiók turisztikai kínálatába. A régiók kulturális öröksége turisztikai

"Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai desztinációk népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban"

Visegrád Alap no. 22130195.

A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül. Az alap küldetése, hogy előmozdítsa a fenntartható regionális együttműködés ötleteit Közép-Európában.

hasznosításának lehetőségével és fontosságával kapcsolatos kutatások a Beszkidek régióban (Lengyelország), a Lviv régióban (Ukrajna), a Budapest környéke turisztikai térségben (Magyarország), a Morva-Sziléziai régióban (Csehország) és a Trencséni régióban (Szlovákia) kerültek lebonyolításra.

Ez a tanulmány az " *Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai desztinációk népszerűsítésében Ukrajnában és a V4 országokban*" című kutatási jelentés része.

Kutatási módszertan

A tanulmány fő célja az volt, hogy meghatározza a kulturális örökségértékek figyelembevételének lehetőségeit és jelentőségét az egyes régiók turisztikai kínálatában. A kutatási terület a V4-országok és Ukrajna kiválasztott régióit fedte le. Magyarországi kutatási területként a Budapest környéke turisztikai térség került kiválasztásra, tekintettel a projekt egyik partnere, Szlovákia melletti elhelyezkedésére, az ország fő turisztikai célpontjához, Budapesthez való közelségére és a további turisztikai fejlesztési lehetőségekre.

A kutatás online kérdőíves felmérésen alapult, amely a CAWI (Computer-assisted web interviewing) technikát alkalmazta. A kérdőívet angolról magyarra fordítottuk. Az online kérdőívet elérhetővé tettük a Google Drive-on, és a KJE partnerhálózatán keresztül népszerűsítettük. Célzott kényelmi mintavételt alkalmaztunk, ahol a célpopuláció a kiválasztott turisztikai régió lakosaira korlátozódott. Az adatgyűjtésre 2022 szeptembere és novembere között került sor, az értékelhető kitöltések száma 194 volt. A vizsgálattal kapcsolatos alapvető információkat az 1. táblázat tartalmazza.

1. táblázat. Alapvető információk a felmérésről

Tényező	Kutatás
Kutatási módszer	Felmérés
Kutatási technika	CAWI (számítógéppel támogatott webes interjú)
Kutatási eszköz	E-kérdőív
Minta kiválasztása	Célzott (Budapest környéke turisztikai térség lakói)
A minta mérete	N=194
Felmérési időszak	2022. szeptember–november

Forrás: saját szerkesztés az empirikus kutatás alapján

A minta jellemzői

A 2. táblázat összefoglalja a felmérés mintájának főbb jellemzőit. Mint látható, a női válaszadók kissé felülreprezentáltak voltak (ami meglehetősen jellemző az önkéntes kitöltésen alapuló felmérésekre), többségük 35 évesnél fiatalabb volt. A kutatásban résztvevők közel 95%-a legalább középfokú végzettséget szerzett, sokan jelenleg felsőfokú tanulmányokat végeznek (ami bizonyos mértékig megmagyarázhatja a kulturális és örökségturizmus iránti érdeklődésüket és a felmérésben való részvételre való hajlandóságukat is). Ami a válaszadók lakóhelyét illeti, közel 85%-uk városban él, főként közepes és kisvárosokban (a Budapest környéke turisztikai térség egyetlen közel 100 000 lakosú városa Székesfehérvár, ahol a kutatást végző Kodolányi János Egyetem székhelye található, Budapest mellett, amely hivatalosan ugyan nem része a Budapest környéke turisztikai térségnek, de a térség neve arra készíthette a főváros lakóit is, hogy töltsék ki a kérdőívet).

"Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai desztinációk népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban"

Visegrád Alap no. 22130195.

A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül. Az alap küldetése, hogy előmozdítsa a fenntartható regionális együttműködés ötleteit Közép-Európában.

2. táblázat. A minta szerkezete (%)

Nem	Nő		Férfi		
	56,2		43,8		
Kor	-25 év	26-35 év	36-45 év	46-55 év	56+
	39,7	14,4	18,0	19,6	8,2
Végzettség	Általános iskola	Középiskola		BSc/MSc	
	5,2	54,1		40,7	
Lakóhely	Több mint 100e lakosú város	Város 25e és 100e lakos között	Város 25e lakos alatt	Község	
	35,6	30,4	18,6	15,5	
Egy családtagra jutó havi nettó jövedelem	Legfeljebb 500 EUR	500-1000 EUR	Több mint 1000 EUR		
	37,5	37,6	24,7		
Foglalkoztatási státusz	Diák	Alkalmazott	Munkanélküli	Nyugdíjas	
	28,8	64,4	1,6	5,2	

Forrás: saját szerkesztés az empirikus kutatás alapján N=194.

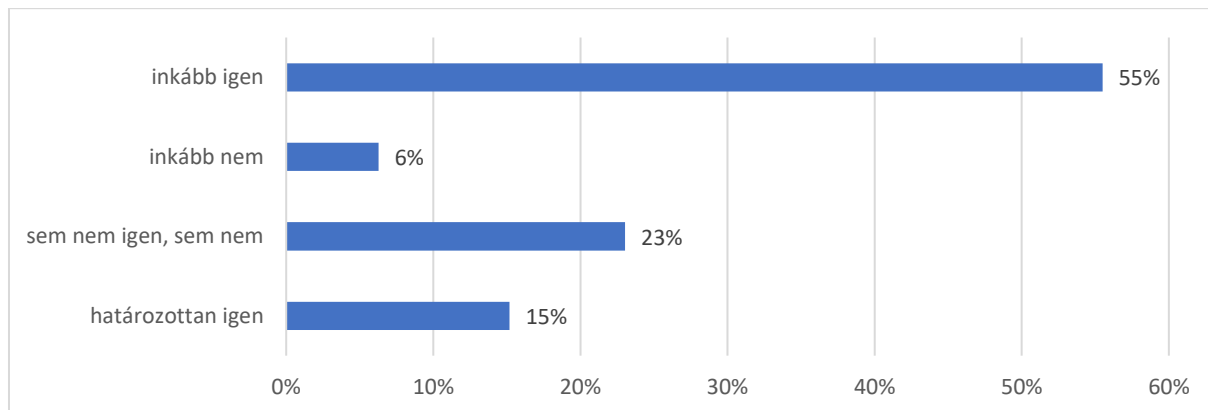
A Budapest környéke turisztikai térség kulturális örökségének és turisztikai hasznosítási lehetőségeinek megítélése

A válaszadók többsége (15% + 55%) úgy gondolja, hogy a turistákat érdekli Magyarország kulturális öröksége. A kulturális turizmus fontos turisztikai termék Magyarországon, ez indokolhatja az elsősorban pozitív válaszokat. Bár úgy tűnik, hogy a válaszadóknak csak 15%-a biztos ebben, és a „*se nem igen, se nem*” 23%-os aránya is utal némi bizonytalanságra. Nagyon alacsony azoknak az aránya, akik úgy gondolják, hogy a turistákat „*inkább nem*” érdekli Magyarország kulturális öröksége (6%), és senki sem mondott „*határozottan nemet*”. Megállapíthatjuk, hogy a válaszadók szerint a kulturális és örökségi attrakcióknak jelentős szerepük van Magyarország beutazó turizmusában (1. ábra).

"Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai desztinációk népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban"

Visegrád Alap no. 22130195.

A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül. Az alap küldetése, hogy előmozdítsa a fenntartható regionális együttműködés ötleteit Közép-Európában.

1. ábra. Érdeklí a turistákat Magyarország kulturális öröksége?

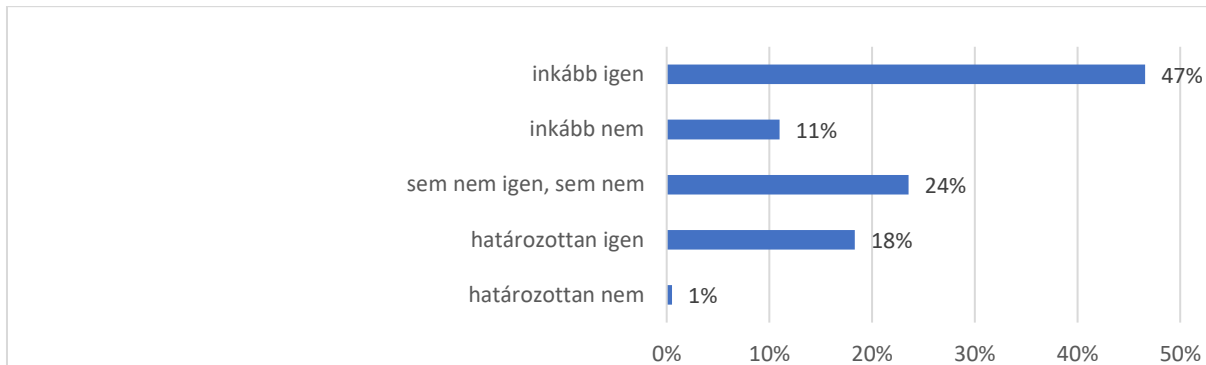
Forrás: saját szerkesztés az empirikus kutatás alapján N=194.

Nagyon hasonló a helyzet a Budapest környéke turisztikai térségben is: a válaszok eloszlása szinte ugyanaz, mint Magyarország esetében. A válaszadók 18%-a gondolja úgy, hogy a turistákat mindenképpen érdekli a Budapest környéke turisztikai térség kulturális öröksége, további 47%-uk pedig „inkább igent” mondott. Azok véleménye, akik úgy vélik, hogy a kulturális örökség inkább (11%) vagy határozottan (1%) nem érdekes a látogatók számára, utalhat arra a tényre, hogy a turisztikai erőforrások nagyon változatosak ebben a régióban és magukban foglalnak természeti látnivalókat is. Ezen kívül a válaszadók a kulturális örökség fogalmát sokféleképpen értelmezheték, leszűkítve azt például antik történelmi helyszínekre. Lehet, hogy nem voltak biztosak abban, hogy a kultúra más formái (például események) is ebbe a fogalomkörbe tartoznak-e vagy sem – a válaszadók csaknem egynegyede bizonytalan volt, és azt mondta, hogy „sem igen, sem nem” (24%) (2. ábra).

"Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai desztinációk népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban"

Visegrád Alap no. 22130195.

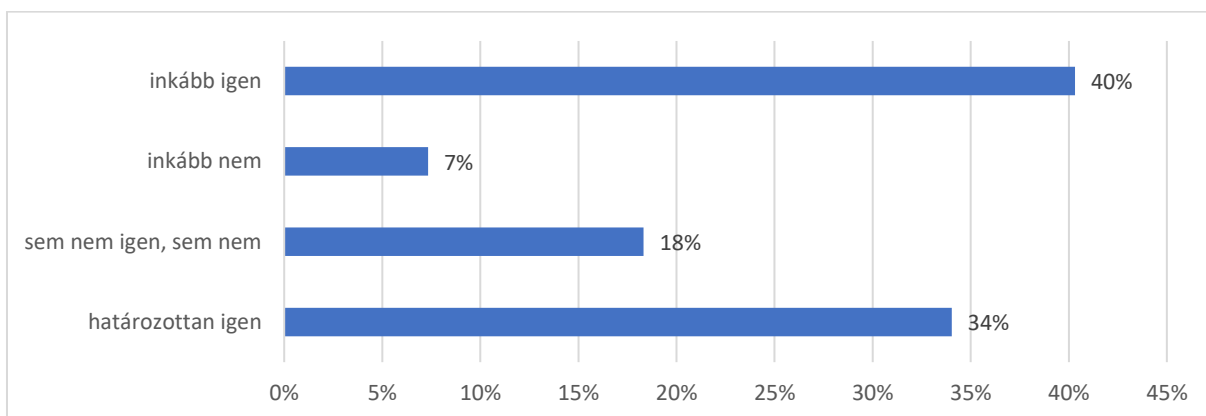
A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül. Az alap küldetése, hogy előmozdítsa a fenntartható regionális együttműködés ötleteit Közép-Európában.

2. ábra. Érdeklí a turistákat a Budapest környéke turisztikai térség kulturális öröksége?

Forrás: saját szerkesztés az empirikus kutatás alapján N=194.

A kutatás pozitív eredménye, hogy egy válaszadó sem gondolta, hogy a Budapest környéke turisztikai térség kulturális örökségi kínálata egyáltalán ne lenne érdekes. A megkérdezettek 18%-a azonban bizonytalan maradt, ami azt jelenti, hogy nem szakértők, talán nincs információjuk a desztináció kulturális örökségéről, vagy egyszerűen nem tudják azt megítélni. Ezzel együtt a válaszadók többsége pozitívan értékelt a Budapest környéke turisztikai térség kulturális örökségi kínálatát (34% „határozottan igen” és 40% „inkább igen”) (3. ábra).

"Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai desztinációk népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban"

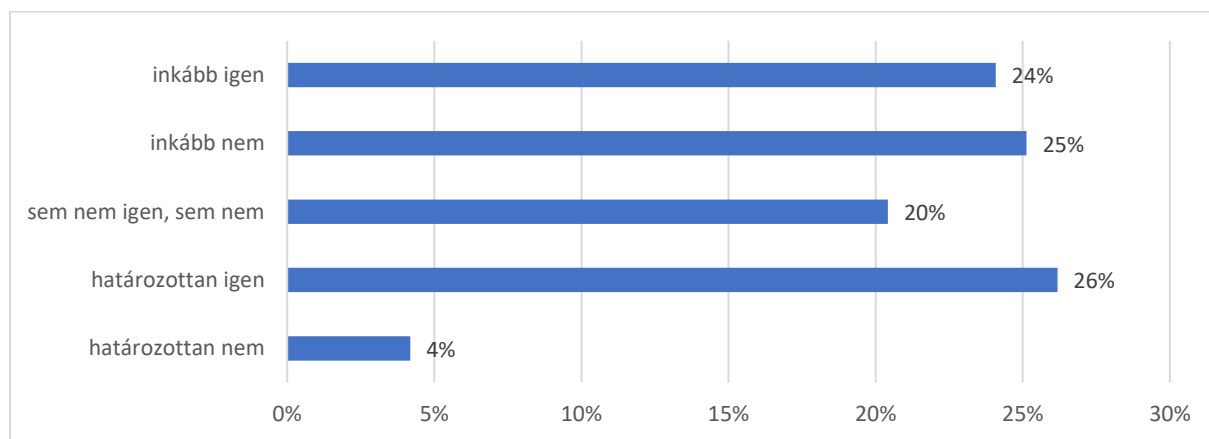
Visegrád Alap no. 22130195.

A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül. Az alap küldetése, hogy előmozdítsa a fenntartható regionális együttműködés ötleteit Közép-Európában.

3. ábra. Van-e érdekes kulturális örökségi kínálata a Budapest környéke turisztikai térségnek?

Forrás: saját szerkesztés az empirikus kutatás alapján N=194.

A válaszadók fele vélte úgy, hogy meg tud nevezni a Budapest környéke turisztikai térségben található kulturális örökség értékeit, de csak 26% volt ebben biztos és mondott „határozottan igen” erre a kérdésre – ők példákat is említettek a következő kérdésnél. Ez az eredmény meglehetősen kiábrándító, mivel azt jelenti, hogy a megkérdezettek csaknem egyharmadának nincs (4% válaszolt „határozottan nemmel”) vagy inkább nincs (25% válaszolt „inkább nem”) elképzelése a vizsgált desztináció kulturális örökségéről. A bizonytalan válaszadók jelentős aránya (20%) tovább erősíti ezt az eredményt. Az okok többek között a kulturális örökséggel kapcsolatos oktatás hiányából eredhetnek (4. ábra).

4. Meg tud nevezni a Budapest környéke turisztikai térségben kulturális örökség értékeit?

Forrás: saját szerkesztés az empirikus kutatás alapján N=194.

A Budapest környéke turisztikai térségre vonatkozóan a válaszadók a kulturális örökség alábbi elemeit említették:

"Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai desztinációk népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban"

Visegrád Alap no. 22130195.

A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül. Az alap küldetése, hogy előmozdítsa a fenntartható regionális együttműködés ötleteit Közép-Európában.

- *Budapest, a főváros számos kulturális látványossága:* többek között a Szent István Bazilika, az Aquincumi Múzeum, a Magyar Nemzeti Múzeum, a MÜPA, az Iparművészeti Múzeum, a Dohány utcai zsinagóga, az UNESCO Világörökség részét képező budapesti helyszínek – Budai Vár, Mátyás-templom, Halászbástya, Magyar Nemzeti Galéria, Magyar Nemzeti Levéltár, Országos Széchényi Könyvtár, Széchényi láncíd, Gellért-hegy, Gellért fürdő, Citadella, Dunakanyar, Parlament – a Szent Korona és a koronaékszerek, Magyar Tudományos Akadémia, Andrassy út, Millenniumi Földalatti Vasút, Operaház, Terror Háza Múzeum, Hősök tere, Szépművészeti Múzeum, a Magyar Zene Háza, Vajdahunyad vára, Széchényi Gyógyfürdő
- Érde: minaret, Magyar Földrajzi Múzeum
- Esztergom: Bazilika és környéke
- Etyek: pincészetek
- Gödöllő: Királyi Palota
- Komárom: erődrendszer
- Martonvásár: Brunszvik Kastély
- Ócsa: református templom, megyeháza, régi falu
- Ráckeve: vízimalom, Savoyai vár, Szerb Ortodox Templom
- Székesfehérvár: a koronázási bazilika középkori romkertje
- Szentendre: történelmi központ, múzeumok, Skanzen
- Tác: Gorsium Régészeti Park és Szabadtéri Múzeum
- Vác: barokk városközpont, diadalív, múmiák
- Visegrád: Fellegvár
- Zsámbék: Premontrei kolostor templomromja
- keskeny nyomtávú vasút a Börzsöny-hegységben

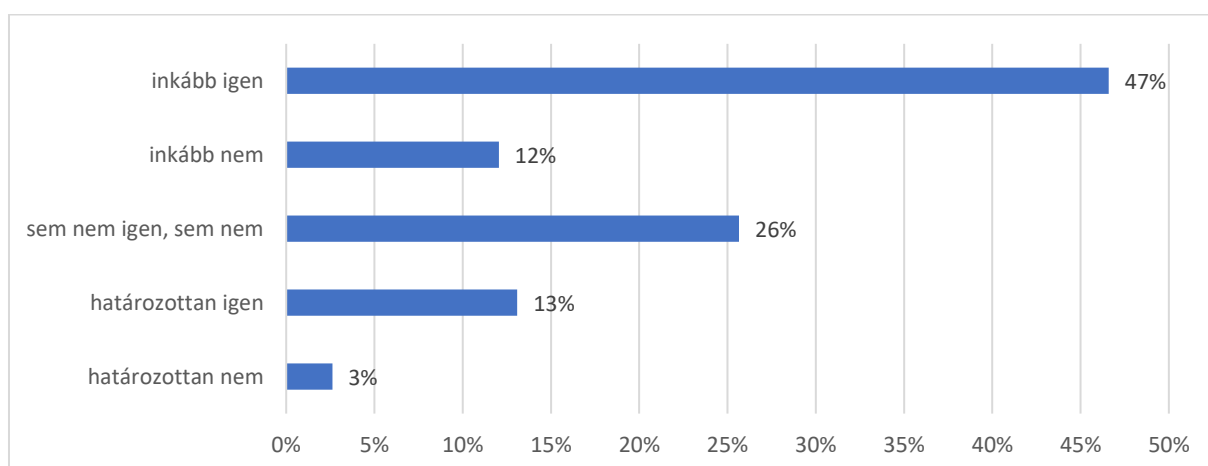
"Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai desztinációk népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban"

Visegrád Alap no. 22130195.

A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül. Az alap küldetése, hogy előmozdítsa a fenntartható regionális együttműködés ötleteit Közép-Európában.

- + *természeti területek*: Vácrátót Botanikus Kert, Dobogókő (Visegrádi-hegység), váci tanösvény,
- + *földrajzi név nélküli helyszínek*: Lamberg-kastély, kolostorromok, kastély, híres festők festményei
- + *más vidékek helyszínei*: Tokaji borvidék, Herendi Porcelánmanufaktúra, Busójárás Mohácson, Nagytétényi Kastély, Terényi Orsósmagnó Múzeum, budafoki borászatok.

A bizonytalan válaszadók aránya akkor is jelentős volt, amikor arról kérdeztük őket, hogy a Budapest környéke turisztikai térség kulturális öröksége megjelenik-e a turistákat megcélzó kínálatban (26%) – vagy nincs egyértelmű véleményük, vagy egyszerűen nem tudják eldönteni. A válaszok 13%-a kétségtelenül pozitív volt („*határozottan igen*”), ami arra utal, hogy ezeknek a résztvevőknek valószínűleg világos és határozott elképzeléseik vannak a Budapest környéke turisztikai térség kínálatáról. A válaszadók 3%-a azonban határozottan úgy véli, hogy a régióban egyáltalán nem jellemző a kulturális örökség turisztikai termékként való hasznosítása, további 12% szerint pedig „*inkább nem*” jellemző (5. ábra).

"Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai desztinációk népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban"

Visegrád Alap no. 22130195.

A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül. Az alap küldetése, hogy előmozdítsa a fenntartható regionális együttműködés ötleteit Közép-Európában.

5. ábra. A Budapest környéke turisztikai térségre jellemző a kulturális örökség turisztikai termékként való népszerűsítése?

Forrás: saját szerkesztés az empirikus kutatás alapján N=194.

Ezen kérdőíves felmérés alapján a Budapest környéke turisztikai térség történelmi és kulturális örökségének azon elemei, amelyek érdeklődésre tarthatnak számot és amelyeket népszerűsíteni kell, a következők (zárójelben az említések számával):

- Vallási örökség, templomok, bazilikák (14) + spirituális helyszínek (2)
- Gasztronómia (8) – étel és bor
- Múzeumok (5)
- Történelmi örökség és helyszínek (8), régészeti lelőhelyek (3) – római (4), középkori (3)
- Építészet, épületek (14), műemlékek (6)
- Vár (16) + erőd (8)
- Művészeti örökség (13) – festmények, zene, tánc, színház, népművészet
- Történelmi városközpontok (4) és kevésbé ismert városok
- Természeti területek (8)
- Festői útvonal, közlekedés, Duna (Dunakanyar) (2)
- Szerb és sváb örökség
- Városok – Esztergom (2), Etyek (1), Kismaros (1), Szentendre (3), Vác (2), Visegrád (2), Zsámbék (1)
- Tájkép

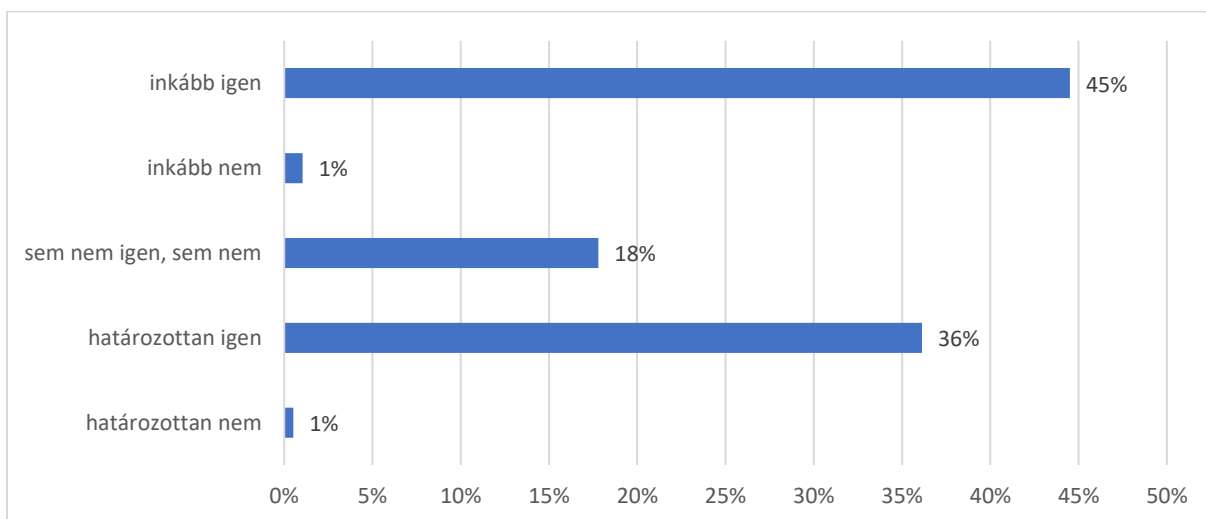
"Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai desztinációk népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban"

Visegrád Alap no. 22130195.

A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül. Az alap küldetése, hogy előmozdítsa a fenntartható regionális együttműködés ötleteit Közép-Európában.

A Q34 („A régió történelmi és kulturális örökségének mely elemeit kell figyelembe venni / népszerűsíteni? ") és Q35 („Szolgálhat-e a kulturális és örökségturizmus fejlesztésének alapjául az Ön régiójának kulturális öröksége?") kérdésekre adott válaszok alapján megállapítható, hogy a vallási, építészeti, történelmi, gasztronómiai és művészeti – különösen népi – örökség elemeit említették a leggyakrabban. A jobb hozzáférhetőség és a nagyobb interaktivitás iránti igény a kommentekben is megjelent. Sőt, több válaszadó is kifogásolta, hogy a Budapest környéke turisztikai térség kisebb történelmi városait nem fejlesztik és népszerűsítik eléggé turistalátványosságként Budapest mellett.

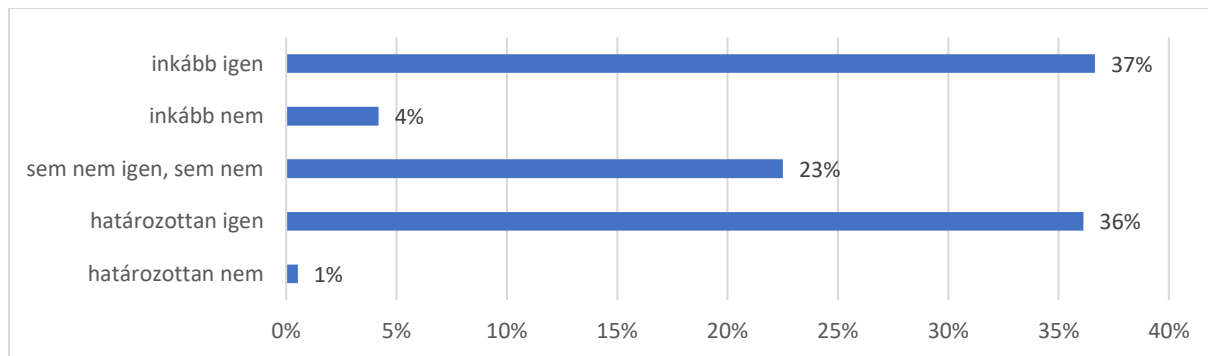
A válaszadók szerint a régió kulturális örökségének gazdasági hasznosítása kétségtelenül segítené a fejlődését: a válaszadók 36%-a biztos benne („határozottan igen” mondvá), 45%-uk pedig meglehetősen biztos. Következésképpen kijelenthető, hogy a válaszadók igen nagy többsége (81%) pozitívan értékeli ezt a kérdést. A fennmaradó 18% nem tudta vagy nem akarta eldönteni, és csak 1-1% válaszolt „inkább nemmel" és „határozottan nemmel" (6. ábra).

6. A Budapest környéke turisztikai térségben a kulturális örökség turisztikai hasznosítása segítené-e a régió fejlődését?

Forrás: saját szerkesztés az empirikus kutatás alapján N=194.

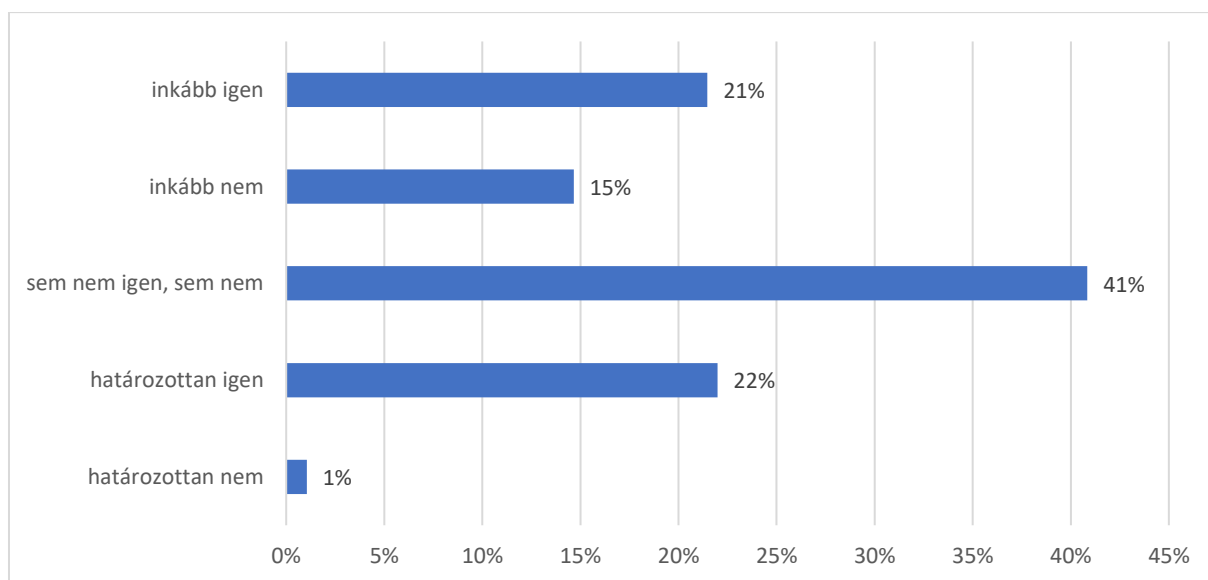
Majdnem ugyanazt az eredményt kaptuk a kulturális örökségnek a régió gazdasági életébe való integrálására vonatkozóan is: a válaszok eloszlása nagyon hasonlít az előzőhöz. Ennek egyik lehetséges oka az lehet, hogy ez a két kérdés nagyon hasonlóan hangzik. A válaszadók 73%-a úgy gondolja, hogy a kulturális örökség hozzájárul a régió jövedelmének és életminőségének növekedéséhez – 36% tűnik biztosnak („határozottan igen”), míg 37% „inkább igen”. A bizonytalan válaszadók aránya sajnos még mindig magas (23%). Valójában a megkérdezettek nagyjából egynegyede/egyötöde (18-23%) válaszolt úgy, hogy „se nem igen, se nem”. Csak néhány válaszadó (1% + 4%) vélekedett kifejezetten kedvezőtlenül ezzel a témával kapcsolatban (7. ábra).

7. ábra. A Budapest környéke turisztikai térség kulturális öröksége beépül-e a régió gazdasági életébe, azaz hozzájárul-e a régió jövedelmének és/vagy életminőségének növekedéséhez?

Forrás: saját szerkesztés az empirikus kutatás alapján. N=194.

A következő kérdésre adott válaszok elemzése után arra a következtetésre juthatunk, hogy a válaszadók valószínűleg kissé összezavarodtak. „A Nagy-Budapest régió kulturális öröksége jobban integrálódhatna-e a régió gazdasági életébe, azaz bekerülhetne-e a régió fejlesztési politikájába?” – túlságosan hasonlít az előző kérdéshez. Nem meglepő, hogy a bizonytalan válaszadók aránya itt volt a legmagasabb: 41%! Továbbá az „*inkább nem*” válaszok száma is átlagon felüli volt (15%). A „*határozottan igennel*” válaszoló aránya (22%) majdnem azonos volt az „*inkább igennel*” válaszolókkal (21%) (8. ábra).

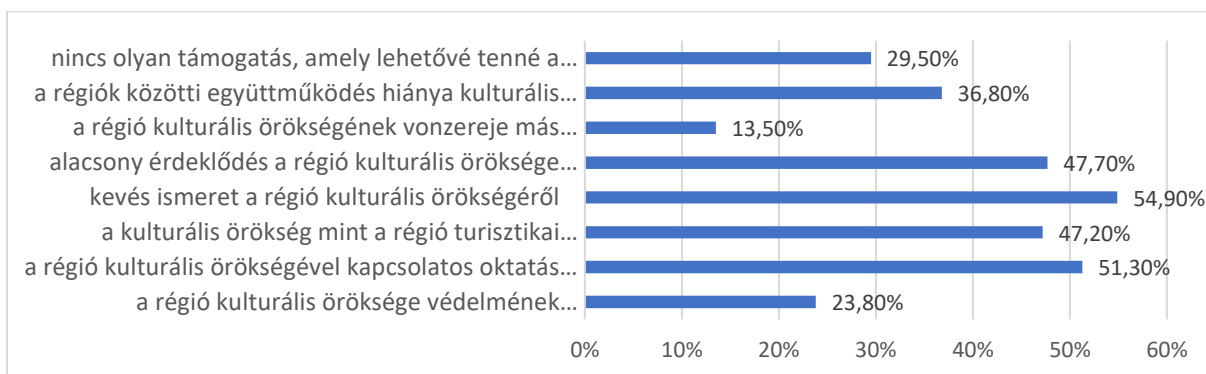

8. A Budapest környéke turisztikai térség kulturális öröksége jobban integrálódhatna-e a régió gazdasági életébe, azaz bekerülhetne-e a régió fejlesztési politikájába?

Forrás: saját szerkesztés az empirikus kutatás alapján N=194.

A válaszadók szerint a Budapest környéke turisztikai térség kulturális öröksége népszerűsítésének fő akadályai az alábbiak, jelentőségüket illetően csökkenő sorrendben felsorolva (zárójelben a válaszok számával):

1. kevés ismeret a régió kulturális örökségéről (105)
2. a régió kulturális örökségével kapcsolatos oktatás hiánya (97)
3. alacsony érdeklődés a régió kulturális öröksége iránt (91)
4. a kulturális örökség mint a régió turisztikai terméke népszerűsítésének hiánya (89)
5. a régiók közötti együttműködés hiánya kulturális örökségük népszerűsítése terén (70)
6. nincs olyan támogatás, amely lehetővé tenné a régió kulturális örökségének újjáélesztését és népszerűsítését (56)
7. a régió kulturális öröksége védelmének elmulasztása (46)
8. a régió kulturális örökségének vonzereje más régiókhöz képest alacsony (26) (9. ábra).

9. ábra. Milyen akadályokat lát a Budapest környéke turisztikai térség kulturális örökségének népszerűsítésében?

Forrás: saját szerkesztés az empirikus kutatás alapján N=194.

Következtetések

A felmérés eredményei szerint a Budapest környéke turisztikai térség a kulturális örökség erőforrásokra épülő turizmusfejlesztés terén növekedési potenciállal rendelkezik. A régió turisztikai értéke jelenleg elsősorban a magyar főváros közelségében rejlik, de a látnivalók

"Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai desztinációk népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban"

Visegrád Alap no. 22130195.

A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül. Az alap küldetése, hogy előmozdítsa a fenntartható regionális együttműködés ötleteit Közép-Európában.

széles skálája – például kastélyok, vallási helyszínek, múzeumok, gasztronómia stb. – további lehetőségeket kínál a termékfejlesztésre és a promócióra. A Szlovákiával való határokon átnyúló termékfejlesztési együttműködést és a V4 régióval való kiterjesztett együttműködést – különösen a desztináció marketing területén, de a tematikus útvonalak és egyéb szolgáltatások fejlesztésében is – a térség számára előnyös stratégiának tekintették a válaszadók. Ezenkívül a térség kulturális és örökségvédelmi ágazata versenyképességének javításához szükséges alapvető eszközöknek tekintették a pénzügyi támogatást és az örökségvédelmi intézkedéseket.

Ábrák listája

1. ábra. Érdeklí a turistákat Magyarország kulturális öröksége?	7
2. ábra. Érdeklí a turistákat a Budapest környéke turisztikai térség kulturális öröksége?	8
3. ábra. Van-e érdekes kulturális örökségi kínálata a Budapest környéke turisztikai térségnek?	9
4. ábra. Meg tud nevezni a Budapest környéke turisztikai térségben kulturális örökség értékeket?	9
5. ábra. A Budapest környéke turisztikai térségre jellemző a kulturális örökség turisztikai termékként való népszerűsítése?	12
6. ábra. A Budapest környéke turisztikai térségben a kulturális örökség turisztikai hasznosítása segítené-e a régió fejlődését?	14
7. ábra. A Budapest környéke turisztikai térség kulturális öröksége beépül-e a régió gazdasági életébe, azaz hozzájárul-e a régió jövedelmének és/vagy életminőségének növekedéséhez?	15
8. ábra. A Budapest környéke turisztikai térség kulturális öröksége jobban integrálódhatna-e a régió gazdasági életébe, azaz bekerülhetne-e a régió fejlesztési politikájába?.....	16
9. ábra. Milyen akadályokat lát a Budapest környéke turisztikai térség kulturális örökségének népszerűsítésében?.....	17

"Együttműködés a kulturális és örökségturisztikai desztinációk népszerűsítésében Ukrajnában és a V4-országokban"

Visegrád Alap no. 22130195.

A projektet Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormánya társfinanszírozza a Nemzetközi Visegrádi Alap Visegrádi Támogatásán keresztül. Az alap küldetése, hogy előmozdítsa a fenntartható regionális együttműködés ötleteit Közép-Európában.

Táblázatok listája

1. táblázat. Alapvető információk a felmérésről	5
2. táblázat. A minta szerkezete (%)	6

